

Getuigenis Juan Guerrero 13-8-2019 – Cl vakantie in Dahlem

La Canzone del Melograno

El Mar

Michiel: Onze vakantie is altijd een gelegenheid geweest om onze horizon te verbreden en niet op een abstracte manier maar door mensen te ontmoeten. De afgelopen jaren hebben we steeds van de gelegenheid dat we hier samen waren – meestal in Dahlem – gebruik kunnen maken om iemand uit Italië of een ander deel van de wereld hier naar toe te laten komen om met hem/haar te spreken. Vanavond is het heel bijzonder omdat we Juan tot voor eergisteren niet kenden. Ik zal heel even, omdat het toch wel grappig is, het verhaal vertellen.

Al een jaar geleden hadden we met Constantino Esposito afgesproken dat hij zou komen, maar hij belde een paar maanden geleden dat zijn vakantie nu net tegelijkertijd met die van ons zou zijn en dat hij niet meer kon komen. Toen heb ik met Ettore, onze visitor, gebeld en toen hem verteld wat we aan Constantino interessant vonden – daar zal ik nu niet verder op ingaan – en toen zei Ettore: vraag Juan Guerrero. Goed. Op puur geloof aan Ettore hebben we dat gedaan en we zijn heel dankbaar dat Juan heeft willen komen. Sowieso, dat hij meteen ja heeft gezegd om naar een groep mensen te komen die hij nog nooit gezien heeft; tijdens zijn vakantie, die hij eigenlijk doorbrengt met zijn familie en vrienden in zijn buitenhuis, komt hij drie dagen naar het andere eind van Europa; dat op zich is voor mij een groot getuigenis, een teken van grote vriendschap. En vervolgens ook vanwege hetgeen hij zal gaan vertellen. Ik heb hem gevraagd, heel eenvoudig, hij vroeg: wat willen jullie horen? Ik zei: wat jou laat leven, met je gezin, in je werk, wat jou laat leven, heel eenvoudig. Juan, bedankt dat je er bent.

Juan: Goedenavond iedereen, allereerst veel dank dat jullie mij hebben uitgenodigd. Sorry dat ik geen Nederlands kan. Ik ben niet gewend om getuigenissen in het Engels te houden, sorry dat mijn Engels niet perfect is. Ik heb alles moeten opschrijven en zal het daarom bijna allemaal voorlezen. Ik heb geleerd dat ook google translate een goede vriend is van CL. Ik heb nooit in Nederland gewoond, maar ik kan mij levendig voorstellen dat ook in Nederland, net als in Duitsland en andere omringende landen, het dagelijks leven nogal individualistisch kan zijn. Ik kan mij voorstellen dat het niet zo gemakkelijk is om hele nauwe relaties te hebben buiten een vrij kleine kring. Dat wetend ben ik geraakt door het feit dat ik jullie hier deze dagen samen zie doorbrengen. Ik vind het nog indrukwekkender dat ik mijzelf hier, vanaf het allereerste moment als vriend meemaak van jullie. Ik voel een overeenstemming met wat jullie zeggen, doen en leven, ook al kenden we elkaar niet voor gisteren. Dat ziende, kunnen we niet anders dan ons afvragen: wie maakt dit mogelijk en wie brengt ons nu samen? Ik ben dankbaar dat ik hier ben gekomen, want hier komen maakte dat ik uit mijn comfortzone heb moeten gaan. Het heeft mij gedwongen om mijn ogen te openen en de vraag die mij gesteld is (wat laat mij leven?) serieus te nemen. En dat is niet een vraag die je gemakkelijk en zo snel kan beantwoorden.

Ik zal beginnen met mij een beetje voor te stellen. Ik ben Juan, getrouwd met Clara, die trouwens de woorden van het lied 'El Mar' geschreven heeft. Zij is de beste vrouw die ik mij had kunnen indenken dus ik ben een gelukkig man. Ik ben 55, zij is 54 en we hebben vijf kinderen en twee kleinkinderen. Ik heb business management gestudeerd en werk nu al 30 jaar voor Mercedes Benz en ik ben nu het hoofd van de financiële afdeling van Mercedes Benz in Spanje. Waarom ik hier ben hebben jullie net gehoord, maar toen ik werd uitgenodigd om hier te komen en ik hoorde om welke dagen het precies

ging, juist de dagen dat er veel vrienden naar mijn huis in Spanje mij kwamen opzoeken, dacht ik: misschien is het niet het juiste moment. Maar toen ik thuis kwam sprak ik erover met mijn vrouw Clara en na een minuut besloten we dat ik toch zou gaan. Ik had graag gewild dat Clara mee was gekomen maar dat was niet mogelijk maar ik moet jullie wel zeggen: de beste helft van ons paar is zij, dus je mist het beste.

Terugkomend op de vraag, ik moet zeggen dat ik nooit een reden heb gehad om te klagen, ik ben een gelukkig iemand. Ik kom uit een groot gezin, de 9^e van 10. Ik heb een mooie baan, een fijn gezin, ik heb geen bijzondere ziektes meegemaakt. Zo is het, ik kan jullie niet vertellen over hele verdrietige geschiedenissen die ik overwonnen heb of iets dergelijks. Maar wat mij het meest definieert in wat ik ben, is dat ik deel uitmaak van het gezelschap van gemeenschap en bevrijding, van de kerk. Een geschiedenis die vele jaren geleden begonnen is zoals ik jullie hierna zal uitleggen.

In dit gezelschap, in deze vriendschap, heb ik alles geleerd wat belangrijk is voor mijn leven. Het is een familie waar ik toe behoor, het is een plek die mij leert om redelijk te zijn, om mijn hersens te gebruiken, om mij bewust te zijn van de hele werkelijkheid, om een groot aantal vrienden te hebben, een plek waar ik het honderdvoud krijg, een plaats die mijn menselijkheid versterkt op alle terreinen van het leven. Ik ben er zeker van dat als ik dit gezelschap niet had leren kennen, ook al zou alles in orde zijn geweest en goed zijn gegaan, mijn leven formeel zou zijn geweest, vlak, veel meer van de omstandigheden zou hebben afgehangen op elk moment. Ik had veel meer afgehangen van mijn succes, van hoe ik lijk, wat mensen over mij denken. Ik kon dat zeggen omdat ik veel mensen ken die ook een weg zijn gegaan die heel erg op die van mij lijkt en de beweging niet ontmoet hebben.

Collega's op het werk, mensen van wie het leven soepel loopt, voor wie de dingen goed gaan, maar ik heb het cadeau gekregen van iets anders. Dat de dingen goed gaan is zeker een geschenk van God, maar ik moet zeggen dat dit gezelschap ook een bepaalde intelligentie voor het leven geeft.

Bijvoorbeeld om goede beslissingen te nemen, om alle factoren in aanmerkingen te nemen die op het spel staan, om bijvoorbeeld het advies van vrienden te vragen voor je een beslissing neemt. In dit gezelschap zijn heeft mij ook geholpen om mijn dierbaarste relaties niet op te geven of kapot te maken. Niemand wil het dierbaarste in zijn leven beschadigen of verlaten maar er zijn momenten waarop er diabolische beklagen zijn, die bijvoorbeeld suggereren om de menselijke aantrekking van andere vrouwen te volgen of om professioneel succes als de hoogste prioriteit te laten of om vrienden in de steek te laten of niet op de eerste plaats te zetten omdat ze niet op mijn niveau zijn. De opvoeding in CL heeft mij geholpen om niet alleen maar instinctief te handelen, maar alle factoren in aanmerking te nemen. De nabijheid van mijn vrienden heeft het voor mij bijvoorbeeld moeilijker gemaakt om een dubbel leven te leiden. En de vergeving die we in de kerk krijgen heeft mij geholpen om steeds opnieuw te beginnen. En ik praat dus echt over reële dingen die ik zelf ervaren heb of die ik in mijn vrienden zie. En verder heeft het toebehoren aan dit gezelschap ervoor gezorgd dat ik schijnbaar gestoorde initiatieven heb kunnen nemen die ik nimmer genomen zou hebben als ik deze geschiedenis niet had meegemaakt, ik zal er dadelijk een paar van vertellen. Tenslotte ben ik er zeker van dat ik op de beste plek ben als het lijden en de dood in mijn leven zullen komen. Zoals ik gezegd heb heb ik tot nu toe geen bijzondere dingen meegemaakt op dit terrein maar het is normaal dat deze dingen mij in de toekomst zullen gaan raken. En zelfs als de Goede Vader mij hiertegen beschermt, dan is er iets dat 100% zeker is, namelijk de dood van het lichaam die op mij wacht. Ik ben er zeker van dat ik op de beste plek ben om al deze dingen het hoofd te bieden, vanwege mijn persoonlijke ervaring maar ook vanwege de gezichten van vrienden die ik om mij heen zie die pijnlijke situaties beleven of zelfs de dood, ook mensen hier, en die die beleven met een vrede, met een sereniteit en zelfs met een vreugde, en dat is iets van een andere wereld, dat is iets onmogelijks om met je eigen kracht en inspanning te bereiken.

In een notendop kan ik zeggen dat ik geen betere keuze heb gemaakt in mijn leven dan achter deze relatie aan te gaan die allereerst mij bereikt heeft, Christus die mij bereikt heeft in het gezelschap, die mij niet tegen het leven beschermt maar mij juist in staat stelt om alles met een intensiteit te

beleven en het honderdvoud op aarde te krijgen.

Ik zal nu een paar sleutelmomenten van mijn leven beschrijven. Allereerst de ontmoeting met de beweging. In de geestelijke oefeningen, in de schola dit jaar, hebben we gelezen dat alles begint met een ontmoeting die je nooit meer kan vergeten. Ik kan mij dat in mijn geschiedenis heel goed herinneren. Toen ik 16 was verhuisde ik van San Sebastian (Baskenland) naar Madrid en ik kwam uit een goede katholieke familie, gelovige familie, maar het geloof had voor mij veel meer te maken met verplichtingen dan met een overeenstemming met mijn hart, het was meer een last dan iets anders. Weliswaar zag ik het als een goede leidraad voor mijn leven, ik zag dat ook in mijn familie en de mensen om mij heen. Het bouwde mij ook op als een persoon, maar ik zag het toch als iets dat fundamenteel alleen met de moraal te maken heeft: hoe ik moest handelen en hoe ik niet moest handelen. Maar het was niet iets dat met mij overeenstemde, dat voor mij was, het was iets dat buiten mij stond, niet iets dat mijn hart raakte. Toen ik 16-17 was ging ik naar de parochie in de buurt om gevormd te worden, ik wilde mij eigenlijk niet engageren met iets kerkelijks maar ik ging toch naar die parochie toe. De reden was heel eenvoudig, ik ging bij het voetbalteam. En daar begon ik vrienden te ontmoeten die met mij omgingen en voor wie het geloof iets was dat verenigd was met het leven. De vrienden die ik daar meer dan 40 jaar geleden ontmoette, zijn nog altijd mijn meest dierbare vrienden. We volgden eigenlijk een aantal priesters die heel erg onderling vrienden waren en die bij verschillende kerken in Madrid dienst deden, een van die priesters was Julián Carrón. En deze priesters en de groepen die zij leidden, gingen op een gegeven moment 'Nueva Tierra' (nieuwe aarde) heten. De volwassenen van die groep hadden hele nauwe contacten met don Giussani. Op die manier, terwijl ik het eigenlijk helemaal niet besepte, maakten we eigenlijk al deel uit van het leven van CL. Dit waren onvergetelijke jaren vol vriendschap, samenleven en van interesse om te leren en meer te weten over van alles en nog wat. In de zomer van 1985 was don Giussani uitgenodigd om te komen spreken tijdens onze zomermeeting in Avila, ik was toen 20. Hij was zo aantrekkelijk, hij sprak op een manier die echt voor mij was, hij sprak echt tot mij, hij sprak tot mijn ziel. Vanaf dat moment was het duidelijk voor mij en mijn vrienden: deze man moeten wij voor altijd volgen. Twee maanden later besloten de leiders van 'Nueva Tierra' om deze beweging te laten fuseren met CL en nog 2 maanden later hadden we voor de eerste keer de geestelijke oefeningen van CL in Spanje en daar kwam don Giussani toen voor. Het waren jaren van een groeiende levensintensiteit, waar ik het geloof en de kerk begon te ervaren als een vriendschap en als een communio voor het leven in plaats van individualisme, en bevrijding in plaats van plicht. En ik leerde daar vergeving, de mogelijkheid om steeds opnieuw te beginnen, in plaats van een weg meteen goed te moeten gaan en anders zul je je hele leven er spijt van hebben. Deze periode van toen ik vroeg in de twintig was, heeft mijn leven voor altijd getekend. Die jaren zo vol intensiteit en nieuwe vriendschappen, kwam Clara in mijn leven, in het begin waren wij vrienden maar er ontstond een grotere aantrekking. Nogmaals kwam Gods roeping door een aantrekking. Het begin was niet gemakkelijk, zodra we onze relatie begonnen kreeg ik veel twijfels en veel angsten. Maar leven in een gezelschap, in een gemeenschap, helpt ook in dit soort situaties. Een jaar na het begin van onze relatie hadden we bijna besloten om alles te stoppen, vanwege mij. Maar voor we dat zelf besloten, besloten we om deze beslissing te bespreken met twee van onze beste vrienden. Het was voor ons eigenlijk natuurlijk om dat zo te doen, het was de manier waarop we in die tijd leefden. Nadat we hun onze situatie verteld hadden, hielpen ze ons om ernaar te kijken, naar de situatie en onze geschiedenis te kijken op een redelijke manier, met alle factoren erbij te betrekken, niet alleen onze gevoelens en moeilijkheden. En het was precies toen dat ik onverwacht een nieuwe blik van waardering kreeg op Clara, ik kan het mij heel goed herinneren. Wat mij een jaar lang op eigen kracht niet gelukt was kreeg ik door mijn situatie te delen met mijn vrienden, onverwacht een blik van waardering op mijn vriendin. Ik vertel deze dingen omdat aantrekking, leren leven, de dingen in gemeenschap stellen, voor mij levensregels zijn geworden. In 1989 trouwden we, na een aantal jaren te leven in de omgeving van andere vrienden die dezelfde situatie beleefden. Ik herinnerde me dat ik vol vreugde, zekerheid en durf was, zonder enige angst,

vol vertrouwen in de toekomst. Niet alleen het huwelijk, maar alles was nieuw en opwindend in die tijd. De vriendschap, de kinderen die er kwamen, mijn werk, het hele leven. En ik moet iets noemen wat daar actief aan bijdroeg. Namelijk dat wij en een ander stel vrienden die ook rond diezelfde tijd getrouwd waren, het vanzelfsprekend vonden om huizen te zoeken om bij elkaar in de buurt te gaan wonen. Nu zijn we al drie keer verhuisd en we wonen nog steeds dicht bij elkaar in de buurt. Want telkens als we verhuisden hadden we als criterium om in elkaars buurt te blijven. En telkens kwamen er eigenlijk andere gezinnen ook in de buurt wonen, we hebben twee keer ervaren dat we met twee gezinnen begonnen en dat er uiteindelijk tientallen gezinnen in dezelfde wijk woonden. De nabijheid van vrienden heeft ons ons hele leven lang begeleid en is een van de meest bepalende factoren geweest voor het leven van mijn gezin en van mijn kinderen. Tien jaar na ons trouwen hadden we al vier kinderen en waren er zoals ik al zei verschillende gezinnen die in dezelfde wijk woonden en verschillende omstandigheden maakten dat we toevallig samen kwamen, bepaalde tekens, en we begonnen met het project van de school. We hadden nog nooit over zo'n idee nagedacht. Aan de ene kant de moeilijkheden die we tegenkwamen met onze kinderen op de openbare scholen en tegelijkertijd dat we iemand tegenkwamen die een business had gemaakt voor een nieuwe school op de plek waar wij waren. Dat maakte dat een van ons op een bepaalde dag de dwaze zin uitsprak: waarom beginnen we geen school? Nogmaals waren het de omstandigheden en een aantrekking die ons in beweging zette. Het was het verlangen om deze goede intuïtie te volgen, het verlangen om de beste opvoeding te geven aan onze kinderen maar ook het verlangen om aan de wereld mee te delen wat wij gevonden hadden en een soort naïeve durf die het geloof ons gaf en die maakten samen dat wij aan het werk gingen. Samenwerkend met vallen en opstaan, opende de school in 2003 haar deuren. Het is echt een wonder geweest, we hadden een aantal gezinnen, bij elkaar met onze gezinnen 30 kinderen en bij elkaar 150.000 euro spaargeld om in die school te kunnen investeren. En na al dat werk is er inmiddels 9 miljoen euro in de school geïnvesteerd en heeft de school op dit moment 770 leerlingen en meer dan 80 werknemers. De school heet 'Kolbe international school'. Het heeft als roeping om open te zijn naar heel de wereld toe en is daarom ook internationaal en is toevertrouwd aan Sint Maximiliaan Kolbe. Ik moet zeggen dat ons werk vol betekenis was, ook als we af en toe dachten dat we er helemaal mee moesten ophouden, het zou nooit verloren tijd zijn geweest. Voor ons was dat echt een geschenk.

Het volgende punt is Peter, ik heb verteld dat we vijf kinderen hebben. We hebben vier dochters. En in hetzelfde jaar dat we bezig waren met de school te openen, 2003, ontmoetten we mensen van de Italiaanse groep die 'Famiglie per l'Accoglienza' heette, gezinnen voor de opvang van kinderen. We waren geraakt door de menselijkheid van die personen, van die gezinnen, zowel van de ouders als de kinderen. Het was alsof die kinderen in die gezinnen iets bijzonders hadden, een bepaalde rijpheid, een bijzondere rijpheid. Puur door de aantrekkelijkheid van de personen van die gezinnen, begonnen we de eerste ontmoetingen van 'Famiglie per l'Accoglienza' in Spanje te volgen. We hadden absoluut geen plannen om kinderen te adopteren. In die tijd was er in de plek waar we woonden (Villa Nueva) een familie waarvan de dochter spina bifida (open rug) had. Wij waren heel erg verbaasd over de manier waarop zij met dat kind omgingen, verbaasd over de liefde en zekerheid waarmee ze dat kind grootbrachten. Ze noemden haar 'Letizia', wat betekent vreugde, want ze waren ervan overtuigd dat ook dat kind geroepen was om een leven te leven vol overeenstemming en geluk. En precies in die situatie, we hadden net die familie van 'Famiglie per l'Accoglienza' ontmoet en we hadden dat gezin met de dochter met het open ruggetje ontmoet en toen hoorden we dat er een gastgezin gezocht werd voor een kind van acht maanden met een open ruggetje. En toen kwamen we 's avonds thuis en in bed keken we naar elkaar en we wisten wat de ander ging zeggen: heb je het gehoord vanmorgen? Ook hier was het dus het onverwachte initiatief van een ander, niet van onszelf, dat zich aan ons voordeed op een onverwachte en redelijke manier. Het was redelijk omdat we die 'Famiglie per l'Accoglienza' hadden ontmoet, we hadden die familie met de dochter ontmoet en we wisten wat een open rug betekent, dus het was iets wat al in ons leven gekomen was. Dus we besloten om

ons te informeren wat het allemaal inhoudt en toen deden we de ene naar de andere stap en enkele maanden later toen Peter 14 maanden was kwam hij bij ons in huis. Peter was in Madrid geboren uit Bulgaarse ouders die hem in het ziekenhuis hadden achtergelaten. Vanaf de knieën tot de voeten is hij verlamd, hij is incontinent en loopt met krukken. Hij is nu 17 jaar oud en is de enige die nog thuis woont. Hij heeft ons geleerd om betere ouders te zijn want hij heeft ons geleerd dat alle kinderen ons als het ware ter adoptie zijn gegeven. Ze worden ons geleend. Dit hebben we geleerd met Peter, we hebben geleerd om onze dochters op eenwaardere manier te behandelen. En we hebben het geleerd ook dankzij dit nabije gezelschap. Peter is zeker ons kind maar is in zekere zin ook het kind van onze vrienden, zoals ook hun kinderen ook onze kinderen zijn. Zoals ik ook hier zie op deze vakantie met jullie kinderen, wat zo verrijkend is voor de kinderen. Vooral is er een periode als ze tiener worden als ze hun ouders beu zijn, dat ze andere ouders ontmoeten. En dit zijn echte ouders, want hun eigen ouders keken met vertrouwen en vriendschap naar deze personen.

Dan vertel ik nog iets over mijn werk. Alles wat ik verteld heb heeft ook te maken met mijn carrière. Ik begon lang geleden bij Mercedes Benz in 1988. Dit is bijzonder, niet zozeer in mijn geval of zelfs in mijn bedrijf maar in het algemeen in de business is het bijzonder als je na 30 jaar nog bij hetzelfde bedrijf werkt. Ik begon als finance controller, een baan die ik leuk vond en nog altijd heel leuk vind. Het gaat over plannen, voorspellen; alles wat we in ons gezin doen maar dan voor een bedrijf. Ik ben gegroeid in het bedrijf, door heel veel fases gegaan, ik heb in Duitsland gewoond met mijn vrouw en nu ben ik verantwoordelijk voor de afdeling financiën in Spanje. Ik denk dat mijn toebehoren aan de beweging ervoor gezorgd heeft dat ik redenen heb om mij toe te wijden en me te interesseren voor mijn werk. Het heeft mij ook geleerd om naar de mensen te kijken als mensen en ook om te leren houden van mijn baan als manager, als leider. Ik denk dat de opvoeding in de beweging om te houden van de hele werkelijkheid als de plek van de ontmoeting met Hem en de ander te zien als iets goeds voor mij, is precies iets wat heel veel andere managementtrainingen proberen te bewerkstelligen, maar zij vinden niet de truc om dat te realiseren. Vanmorgen citeerde iemand: om een goede manager te zijn moet je het religieuze zintuig serieus nemen. Ik ben heel dankbaar voor wat ik in de beweging leer, ook voor mijn werk. Bijvoorbeeld ik kan mij herinneren dat iemand zei: jouw relatie met de Heer, jouw methode van missie en de wereld opbouwen, valt samen met het laten groeien en groot maken van Mercedes Benz. Deze eenheid tussen geloof en werkelijkheid, die don Giussani ons leerde vind ik verbazingwekkend. Het is paradoxaal genoeg, wat ik in de beweging leer, namelijk de ervaring van volheid vanwege de relatie met Hem, waardoor ik niet meer afhankelijk ben van de resultaten van mijn werk en mijn waarde is niet meer mijn succes, is niet mijn slagen, maar is in mijn relatie met Christus in deze gemeenschap die mij nooit in de steek zal laten. Juist dat helpt mij om mij helemaal te engageren met mijn werk, om beslissingen te nemen die alle factoren in aanmerking nemen en moedig en sereen te zijn. Ik ben natuurlijk ?????? als ik beslissingen moet nemen, voor iedereen is dat een riskant moment, ook een moment dat je bang kan zijn, maar uiteindelijk ben ik vrij. Dus ik heb een moeilijke beslissing moeten nemen over bepaalde samenwerkingen of fusies, ook bezuinigingen waardoor mensen weg moesten of nu de hele uitdagingen waar de auto-industrie voor staat, maar in deze uitdagingen ben ik geholpen juist door het toebehoren aan het gezelschap.

Iets over de tijd. Ik heb veel dingen verteld, maar dit is allemaal niet in één week gebeurd, het was bijna 40 jaar. Ik moet zeggen dat de tijd voor mij geen vijand is geweest, het leven is verbazingwekkend geweest. Natuurlijk verandert de tijd het leven. Ik heb nu kwalen, kan niet meer sporten en voetballen zoals vroeger. Ik ben niet meer zo sterk en kwiek en vergeet steeds meer woorden en namen. Maar ik moet zeggen dat ik nooit terug zou hebben willen gaan in de tijd. Het jong zijn is iets moois maar het leven is vooral het ervaren van de waarheid in de relaties, in de consequenties van wat je leeft en van wat Hij doet. En daardoor wordt het leven mettertijd intenser. Ik ben bewuster van alles, ik kan de gevolgen zien, ik kan de explosie van leven zien als het leven

beleefd wordt in dit gezelschap. Zoals we vanmorgen met Stan aan het ontbijt bespraken, zelfs de schoonheid wordt anders. Voor mij is mijn vrouw mooier dan vroeger. Ze is ouder, niet dat ze meer jong is, maar haar gezicht is vol van een geschiedenis die we samen beleefd hebben vol offer en vruchten. En ik zie mijn dochter die nu zelf moeder is en fysiek ook veranderd is door het feit dat ze moeder is, maar ik zie haar als mooier en knapper dan ze was. Zelfs mijn moeder vlak voor haar dood, was mijn moeder mooi. Met Christus in dit gezelschap is tijd niet langer een vijand, maar een vriend, een bondgenoot. Voor ik afsluit nog een paar woorden over mijn dagelijks leven, ik leef een normaal leven en alles wat ik verteld heb waren dingen van het gewone leven. Mijn leven wordt voornamelijk bepaald door mijn werk en mijn gezin. Ik sta elke dag om 6.40 of 7:00 uur op, afhankelijk van de dag. Ik probeer drie keer in de week 20 minuten te joggen. Ik ontbijt met mijn vrouw, om 8 uur bidden we het ochtendgebed, niet altijd want soms beginnen we te praten en dan hebben we geen tijd meer. Ik pak dan de auto en heb een uur nodig om bij mijn werk te komen, ik blijf daar tot ongeveer 20:15 in de avond en kom om 21:00 uur thuis. We gebruiken normaal gesproken de lunchtijd, dat duurt 1,5 – 2 uur, om vrienden en collega's te ontmoeten. Ik werk veel en ik hou van mijn werk. Ik hou van het werken voor de duurzaamheid van het bedrijf, voor het succes ervan, ook om werkgelegenheid te garanderen of te vergroten. En ik hou ervan om met mensen te werken om ervoor te zorgen dat ze beter worden en het ook leuk vinden om te werken. Ik krijg ook vaak hoofdpijn en heb zorgen, zoals ik ook eerder zei.

In het weekend is er bijna altijd wel iets te doen: of we nodigen mensen uit voor het avondeten of de lunch of we gaan vrienden opzoeken of we hebben caritativa of we ontmoeten vrienden van de fraterniteit of we gaan voor het weekend naar ons huis in Noord-Spanje. Vol activiteiten, maar een normaal leven. In deze context is de schola een sleutel-element voor mijn leven, wekelijks en dagelijks. Het helpt mij dagelijks. Als ik het lees – want er gaan dagen voorbij dat ik het niet lees – de schola helpt mij om mijn ogen open te houden, om omhoog te kijken, door de dingen heen te kijken en niet geabsorbeerd te worden door de dingen die mijn tijd in beslag nemen. Ik voel mij geabsorbeerd door de dingen, opgeslorpt door de dingen, als ze geen grotere horizon hebben of als ze geen link hebben met mijn persoon. Elk jaar besef ik meer dat ik iets meer tijd nodig zou hebben voor stilte. Een van mijn grootste zonden is dat ik eigenlijk dag en nacht iets doe: of voor mijn werk of voor de beweging, mijn e-mail te bekijken etc. Ik zou meer tijd moeten investeren in lezen, muziek luisteren, in stilte; om niet bij de oppervlakte van de dingen te blijven staan, om Hem te herkennen. En hoe ouder ik word, hoe meer ik daar behoefte aan voel. Ik probeer dit dit jaar beter te doen. Ondanks mijn zonden, mijn zwakheid, mijn broosheid, wordt mijn leven ondersteund. Allereerst door een buitengewone ontmoeting. Dan door te blijven in deze geschiedenis, met mensen die echte en dagelijkse levens beleven. Het eerste gezelschap in die zin voor mijn leven, is mijn vrouw. En ik word ook ondersteund door trouw te blijven aan de gestes en de aanwijzingen van de beweging, gewoon zoals ze zijn, heel eenvoudig, bijvoorbeeld door hier te komen. En door 'ja' te zeggen tegen de gelegenheden waarin Hij mij uitnodigt om Hem te volgen. En binnen deze gestes, door het werk te volgen van de school van de gemeenschap als het belangrijkste instrument om naar de bodem te gaan en Christus te herkennen binnen de werkelijkheid. Ik weet niet wat er met mijn leven in de toekomst gebeurt, ik weet niet wat er morgen gebeurt. Er komen nieuwe tijden aan, op het werk, in het gezin. Ik zie ook mijn zwakheid groeien, langzaam. Alleen God weet of Hij ons veel levensdagen zal geven of nog maar een paar dagen, of ik ziek zal worden of dat Hij mij lang gezond zal houden. Ik weet niet of we in staat zullen zijn of niet om te genieten van ons nieuwe huis, met Clara, in Asturias, als we met pensioen gaan. Maar ik leer elk jaar om bezig te zijn met het nu, met het heden en open te zijn voor wat komen kan. Het enige wat voor mij zeker is en belangrijk is dat ik een gezelschap heb waarbinnen ik kan beleven wat ook moge komen. Hand in hand met Christus en dat Hij mij zal helpen om elke dag en elk jaar dichter bij mijn bestemming te komen. Bedankt voor deze avond, ik bid Maria dat ik trouw mag blijven aan deze plek.

Michiel: Er is de gelegenheid om een paar vragen te stellen.

Emanuele: Aan het begin zei je dat er een aantal 'gestoorde' omstandigheden waren, wat maakte dat je daar 'ja' tegen zei op het begin en dat je ook trouw kon blijven in de tijd?

Juan: Ze waren gek in de zin van nogal groot, zoals een school te beginnen of een kind te adopteren. Ze leken gek in het begin, maar ze waren, ook al in het begin, redelijk. Dat zal ik proberen uit te leggen. Ze zouden gek geweest zijn als het ons idee geweest was om een school te beginnen en op onze kracht. Ze waren niet gek omdat het door de omstandigheden, door de tekens, een volgen was. Het was redelijk omdat het voor ons een ingaan was op een voorstel dat ons door de omstandigheden gedaan werd. Redelijk omdat aan de ene kant inderdaad het omstandigheden waren waardoor God ons leek uit te nodigen. Aan de andere kant ook omdat inderdaad het geloof wat wij leren, een naïeve overmoed geeft zei Giussani, dat wil zeggen een durf om de dingen te beginnen, in het ergste geval lukt het. Maar als je niet meer van de uitslag afhangt kun je ook iets aandurven omdat je uiteindelijk in goede handen bent.

Silvia: Kun je iets zeggen over hoe de werkomgeving en de vriendschap met de mensen van de beweging bijvoorbeeld, samengaat? Want voor mij is dat soms nogal conflictueus.

Juan: Jaren geleden had ik een beetje het conflict of in elk geval, ik vond dat ik op mijn werk over het geloof moest vertellen. Nu heb ik dat conflict niet meer zo en probeer ik met de hulp van de schola, met de vrienden, op een intense manier mijn werk te beleven en de relaties daar. Ik ben de eerste die daarvan het resultaat ziet en collega's zeiden dat er een positieve invloed is op de werkomgeving in de manier waarop we met elkaar omgaan. Ik denk dat iedereen op mijn werk weet dat ik geloof en dat ik in de kerk ben en in de beweging, maar het is niet het onderwerp van discussie, tenminste niet met mij. Maar soms vraagt iemand mij iets en is er een situatie waarin we daarover praten, dit heeft ook geleid tot dat sommigen van mijn collega's de beweging leren kennen. Bijvoorbeeld, ik weet niet meer precies hoe het kwam, een collega zat in de problemen wegens ontrouw in zijn huwelijk, we waren geen close vrienden maar hij had dit probleem en kwam bij mij. Nou goed, ik heb hem gezegd dat hij naar een bepaalde priester kon gaan en mee kon gaan doen met een bepaalde caritativa en zo is hij bij de beweging gekomen. Dus dit zijn bepaalde dingen, wat ik nu merk is dat het beste wat ik kan doen voor mijn werk, voor mijn omgeving, is mij te engageren in wat de beweging voorstelt, dat is het beste voor mijzelf en ook voor de mensen om mij heen. Er is voor mij geen groot conflict tussen mijn geloof en mijn werk, het is niet zo gebruikelijk deze conflicten, maar ik kan je naderhand nog wel wat kleine dingen vertellen hierover.

Bernadette: Ik vroeg mij af naar aanleiding van wat je vertelt over je vrienden, wat heel mooi is, of je ook ooit teleurgesteld was in je vrienden en wat dan op dat moment de vriendschap ondersteunde?

Juan: Bedankt voor deze vraag, want zeker in de tijd verandert de vriendschap. We zijn niet meer zo fris en natuurlijk als we aan het begin waren, we raken gecompliceerd in de tijd. Ik zie steeds meer de gebreken van mijn vrienden en soms zeg ik: met deze kan ik niet omgaan, al zijn we close vrienden, ik zie steeds beter zijn gebreken. Het is zeker geen vriendschap waarin we voortdurend heel erg blij met elkaar zijn enz. Maar twee dingen. Ten eerste: ze zijn er. Ook als we niet op dezelfde manier bij elkaar kunnen zijn als eerst, we weten dat we elkaar toebehoren. Op dat punt helpt ook het dicht bij elkaar in de buurt wonen, want het is een fysiek feit. Het hoeft niet maar het helpt wel. Ten tweede zijn we ook aan het leren dat we ons niet moeten gedragen zoals we 20-30 jaar geleden deden, maar nieuwe wegen moeten vinden. En een nieuwe manier die we gevonden hebben is samen te werken in bepaalde activiteiten, bijvoorbeeld de school en juist daarin, in die werken – gemaakt door ons die ook onze gebreken hebben – dat Hij daar doorheen kan schijnen. De laatste jaren heb ik gemerkt dat we bij elkaar horen, niet zozeer vanwege het gevoel dat we bij elkaar horen, maar vanwege de

commitment die we hebben om te accepteren dat we bij elkaar zijn omdat Hij er is. De facto gaan we minder met elkaar om op dagelijkse basis dan in het verleden. Maar in zekere zin is onze vriendschap sterker en meer solide dan de dagelijkse nabijheid in het verleden.

Michiel: Er is straks of morgenochtend nog de gelegenheid om even met Juan te praten. Bovendien moet hij nog een keer terugkomen met zijn vrouw. Ik denk dat het heel interessant is wat hij ook aan het begin zei. Er bestaat geen 'normaal' leven, maar we hebben een leven gehoord waar velen van ons zich ook mee kunnen identificeren: werk, een gezin, vrienden, voetbal, ouder worden. Het dagelijks leven wat je aan de grond zou nagelen, hoorden we een paar jaar geleden tijdens de geestelijke oefeningen. Het is niet noodzakelijkerwijs het grote drama, dit kan er ook zijn, maar iets wat je laat leven en dan na 30 jaar huwelijk zeggen: de tijd is mijn vriend, ik vind mijn vrouw mooier dan 30 jaar geleden, maar niet op een sentimentele, niet op een valse manier. Zoals ik mijn werk nog interessanter vind dan 30 jaar geleden. Ik vind het interessant dat dat kan. Je ziet dat niet zo veel. Als je het ziet, moet je gaan opletten, dat is mijn ervaring. Dus ik wil Juan heel erg bedanken dat hij hier is gekomen. Sowieso, zijn allereerste getuigenis is dat hij zijn koffer gepakt heeft en hier naartoe is gekomen naar mensen die hij helemaal niet kent om zijn gewone ervaring met ons te delen. Een ervaring die in de tijd aantrekkelijker wordt. Bijna altijd gaat het andersom. Iedereen zegt het ook: het begint goed, rond je twintigste en dan begint het minder te worden, het verval, in alle opzichten. En dat kun je proberen te vergeten, proberen uit te stellen, maar daar komt het op neer. Maar niet dat je in de tijd nieuwe wegen vindt om met je vrienden van toen, om te gaan, niet zoals toen, maar nu. Dat je ontdekt: ik heb het nu nodig, nu ik 55 ben, om een paar minuten per dag de schola te lezen omdat anders mijn werk mij opsloort in plaats van een gelegenheid waar ik mij kan uitdrukken, waar ik kan bouwen. Ik denk dat dit heel interessant is en heel spectaculair, als we er even op letten. Als we beseffen hoe tijd werkt, dan hebben we vandaag iets gehoord wat een provocatie is. Goed, dankjewel, we zullen afsluiten met een lied dat Juan ook heel mooi vindt. Dat Claudio Chieffo heeft gemaakt, ik denk in 2005 toen de grote aanslag was bij de treinen in Madrid. Toen is Chieffo naar Spanje gekomen, hij wilde er een lied aan wijden, en heeft toen een paar dagen bij Raffa, een vriend, in huis gewoond en samen met hem dit Spaanse lied geschreven. Het is een Marialied, 'Reina de la Paz' (Koningin van de vrede). We gaan staan, dan bidden we het als een slotgebed van de dag.